

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.02.2021

ks. kan. dr Andrzej Mikucki
Dyrektor
Caritas Diecezji Łomżyńskiej
ul. Rybaki 1, 18-400 Łomża

00721321

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/045 – Gospodarowanie majątkiem Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Caritas Diecezji Łomżyńskiej w Łomży, ul. Rybaki 1, 18-400 Łomża ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	ks. kan. dr Andrzej Mikucki, Dyrektor Caritas od 1 stycznia 2009 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonanie dotowanych projektów i uzyskanie zakładanych rezultatów. 2. Legalność i gospodarność wykorzystania środków.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, jeżeli obejmował on działania związane ze środkami, których rozliczenie nastąpiło w terminie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 <i>ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli</i> ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Marcin Kiersnowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/45/2021 z 12 kwietnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: *Caritas*.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. Ustawa zwana dalej *ustawą o NIK*.

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności³

OCENA OGÓLNA

Wszystkie trzy (z siedmiu) skontrolowane zadania publiczne dofinansowane przez Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników (dalej: *FSUSR*) *Caritas* wykonał zgodnie z umowami na ich realizację i dofinansowanie, przestrzegając przepisów *ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*⁴ oraz *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży*⁵. W ich trakcie w wymaganym stopniu zrealizowano również zajęcia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej upowszechniające wiedzę w zakresie zdrowego trybu życia, kształtujące pożądane nawyki żywieniowe i postawy wolne od nalogów oraz promujące aktywność ruchową.

Caritas spełniał warunki ubiegania się o dofinansowanie z *FSUSR* oraz wymagania dotyczące realizacji kontrolowanych zadań, prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową projektów zgodnie z zasadami wynikającymi z *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*⁶ oraz prawidłowo opisywał dowody księgowe. Zadania sfinansowano we właściwy sposób. *Caritas* wywiązał się z obowiązku przedłożenia *FSUSR* dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia dofinansowania, a pokryte przez *FSUSR* wydatki spełniały wymogi kwalifikowalności. Zostały też poniesione w wysokościach nie odbiegających od wartości rynkowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności⁷

OBSZAR

1. Wykonanie dotowanych projektów i uzyskanie zakładanych rezultatów

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2017–2020 *Caritas* zrealizował siedem zadań publicznych z udziałem środków *FSUSR*. Dotyczyły one organizacji w ramach promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej trzech kolonii letnich i trzech zimowych oraz jednych wyjazdowych warsztatów szkoleniowych dla dzieci rolników objętych rolniczym systemem ubezpieczenia społecznego. Wszystkie zadania zrealizowano w ośrodku „*Caritas* Bliźnim” w Płakach w gminie Nowogród. Uczestniczyło w nich 1 680 dzieci, w tym:

- 200, 100 i 80 w koloniach zimowych zorganizowanych kolejno w 2017 roku⁸, 2018 roku⁹ i 2020 roku¹⁰,
- 300, 250 i 400 w koloniach letnich przygotowanych w 2018 roku¹¹, 2019 roku¹² oraz 2020 roku¹³,
- 350 w wyjazdowych warsztatach szkoleniowych zorganizowanych latem 2017 roku¹⁴.

Wg zawartych z *FSUSR*¹⁵ umów na organizację i dofinansowanie letnich i zimowych kolonii oraz wyjazdowych warsztatów szkoleniowych, całkowita wartość projektów wynosiła 1 592,5 tys. zł, w tym dofinansowanie z *FSUSR* stanowiło 1 260,0 tys. zł. Rzeczywiste koszty poniesione na realizację zadań przez *Caritas* wyniosły 1 592,34 tys. zł, w tym 1 254,0 tys. zł (79% kosztów poniesionych na realizację zadań) to środki przekazane przez *FSUSR*.

(akta kontroli str. 28)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1327, ze zm. Ustawa zwana dalej *ustawą o systemie oświaty*.

⁵ Dz. U. poz. 452. Rozporządzenie zwane dalej *rozporządzeniem ws. wypoczynku dzieci*.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Umowa o dofinansowanie nr FS-451-530-35/15/16/17 z 4 stycznia 2017 r.

⁹ Umowa o dofinansowanie nr FS-451-795-39/21/18 z 12 stycznia 2018 r.

¹⁰ Umowa o dofinansowanie nr FS.451.290.27.35.2020 z 13 stycznia 2020 r.

¹¹ Umowa o dofinansowanie nr FS.451.256.25.293.2018 z 29 czerwca 2018 r.

¹² Umowa o dofinansowanie nr FS.451.165.22.89.2019 z 19 czerwca 2019 r.

¹³ Umowa o dofinansowanie nr FS.451.55.13.173.2020 z 22 lipca 2020 r.

¹⁴ Umowa o dofinansowanie nr FS-451-566/229/17 z 28 czerwca 2017 r.

¹⁵ Reprezentowanym przez Dyrektora albo Zastępcę Dyrektora Biura Zarządu *FSUSR* na podstawie pełnomocnictw Zarządu *FSUSR*.

Kontrolą objęto trzy (z siedmiu) zrealizowane przez Caritas zadania publiczne o największej kwocie dofinansowania z FSUSR, tj.:

- warsztaty szkoleniowe z 2017 roku (kwota przekazanego dofinansowania 259,50 tys. zł na podstawie umowy na realizację warsztatów szkoleniowych podpisanej w oparciu o wnioski Caritas o dofinansowanie z 22 czerwca 2017 r.),
- kolonie letnie z 2018 i 2020 roku (kwota przekazanego dofinansowania 225,0 tys. zł i 297,0 tys. zł na podstawie umów podpisanych w wyniku rozstrzygnięcia konkursów ofert na organizację wypoczynku letniego w formie kolonii w 2018 i 2020 roku).

(akta kontroli str. 28, 35-46, 63-93, 141-180)

Analiza dokumentacji z realizacji ww. zadań wykazała, że wykonano je zgodnie z umowami o dofinansowanie zawartymi z FSUSR, wnioskiem o dofinansowanie warsztatów szkoleniowych z 2017 roku i ofertami konkursowymi na organizację kolonii letnich, a w sprawozdaniach z realizacji zadań zawarto rzetelne dane dotyczące rzeczowego zakresu projektów. Zadania zrealizowano w miejscach określonych w umowach o dofinansowanie, tj. w ośrodku „Caritas Bliźnim” w Ptakach w gminie Nowogród, a poszczególne turnusy warsztatów szkoleniowych (dwa turnusy) i kolonii letnich (dwa turnusy w 2018 roku i trzy w 2020 roku) odbyły się w terminach wskazanych w umowach.

W warsztatach szkoleniowych oraz koloniach letnich w 2018 i 2020 roku uczestniczyła liczba dzieci wskazana w umowach, co wynika z potwierdzonych przez ośrodek „Caritas Bliźnim” list uczestników oraz dzienników zajęć realizowanych podczas poszczególnych turnusów, przy czym w 2017 roku w przypadku czwórki (z 350) dzieci i w 2020 roku także w przypadku czwórki (z 400) dzieci, rodzice (opiekuni prawni) nie udokumentowali pełnego ubezpieczenia w KRUS lub pobierania renty (emerytury) z KRUS, co opisano też w pkt. 2.1 wystąpienia pokontrolnego. Należy przy tym zauważyć, że z protokołu kontroli jednego turnusu kolonii letnich z 2018 roku¹⁶ przeprowadzonej 23 lipca 2018 r. przez Oddział Regionalny KRUS w Białymstoku wynika, że przebywało tam w dniu kontroli 139 dzieci, tj. o 11 uczestników mniej niż: 1] zadeklarowano w umowie i sprawozdaniu z realizacji zadania; 2] wynika z potwierdzonych przez ośrodek „Caritas Bliźnim” list uczestników; 3] ustaliło Kuratorium Oświaty w Białymstoku w trakcie swojej kontroli tego turnusu przeprowadzonej 19 lipca 2018 r.; 4] wynika z dziennika zajęć grupy VII¹⁷. Z wyjaśnień Dyrektora Caritas złożonych Oddziałowi Regionalnemu KRUS w Białymstoku wynika, że w ww. wypoczynku uczestniczyło łącznie 150 dzieci rolników płatników KRUS. Uczestnicy, którzy wyjechali w dniu kontroli – sześć osób z dwóch rodzin, wrócili tego samego dnia do ośrodka wypoczynkowego. W złożonym Oddziałowi Regionalnemu KRUS w Białymstoku piśmie nie wyjaśniono jednak powodów nieobecności w dniu kontroli kolejnych pięciorga dzieci.

W trakcie analizowanych zadań zapewniono też transport uczestników do i z ośrodka „Caritas Bliźnim” oraz w trakcie wycieczek turystyczno-krajoznawczych, co potwierdzono dowodami zakupów usług przewozu osób. Należy tu zauważyć, że z protokołów kontroli turnusów kolonii letnich z 2018 roku przeprowadzonych 23 lipca 2018 r. i 27 lipca 2018 r. przez Oddział Regionalny KRUS w Białymstoku wynika, że na oba turnusy dzieci zostały przywiezione przez rodziców. W związku z brakiem możliwości ustalenia na podstawie zapisów dowodów księgowych faktu realizacji transportu dzieci do ośrodka „Caritas Bliźnim” przez przewoźnika wynajętego przez Caritas, przyjęto w trakcie kontroli NIK oświadczenie przedsiębiorcy w tym zakresie. Stwierdził on, że ramach usług realizował m.in. przewóz dzieci do ośrodka „Caritas Bliźnim”.

Ponadto analiza dokumentacji z realizacji zadań wykazała, że w trakcie wyjazdów przestrzegano ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia ws. wypoczynku dzieci, tj.:

- zgodnie z art. 92c ust. 2 pkt 2 lit. a) ustawy o systemie oświaty zapewniono udział kierowników i wychowawców wypoczynku o odpowiednich kwalifikacjach, którzy realizowali swoje zadania w oparciu o porozumienia na wykonywanie świadczeń wolontarystycznych,

¹⁶ Turnus realizowany od 15 do 25 lipca 2018 r.

¹⁷ Z protokołu kontroli Oddziału Regionalnego KRUS w Białymstoku wynika, że grupa VIII liczyła dziewięć osób. Natomiast z dziennika zajęć prowadzonego przez wychowawcę tej grupy wynika, że było w niej 20 osób.

- zagwarantowano dostęp do opieki medycznej pielęgniarki zatrudnionej w *Caritas* stosownie do art. 92c ust. 2 pkt 3 lit. b) *ustawy o systemie oświaty*,
- zgodnie z art. 92c ust. 2 pkt 4 *ustawy o systemie oświaty* opracowano programy wypoczynku,
- wszystkie turnusy zgłoszono Podlaskiemu Kuratorowi Oświaty stosownie do art. 92d ust. 1 *ustawy o systemie oświaty*,
- zgodnie z art. 92k ust. 1 *ustawy o systemie oświaty* wszystkim uczestnikom założono kartę kwalifikacyjną wypoczynku,
- liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku nie przekraczała 20 osób zgodnie z § 4 ust. 1 *rozporządzenia ws. wypoczynku dzieci*,
- wszyscy wychowawcy wypoczynku wywiązali się z obowiązku prowadzenia dziennika zajęć z których wynika, że zajęcia organizowano zgodnie z rozkładem dnia i programem wypoczynku, co było zgodne z § 5 ust. 2 pkt 3 i 5 oraz 6 *rozporządzenia ws. wypoczynku dzieci*. (akta kontroli str. 28-29, 35-55, 59-62, 72-125, 131-140, 149-218, 230-241)

1.2. Zgodnie z umowami o dofinansowanie kontrolowanych zadań, w ich trakcie realizowano zajęcia w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, w tym polegające na organizacji wycieczek turystyczno-krajoznawczych. Spełniało to też wymagania wniosku o dofinansowanie warsztatów szkoleniowych z 2017 roku oraz ogłoszeń *FSUSR* ws. konkursów ofert na organizację kolonii letnich w 2018 i w 2020 roku, gdzie jako cele zadań wskazywano promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną dzieci rolników, w tym m.in. upowszechnianie wiedzy w zakresie zdrowego trybu życia, kształtowanie pożądanych nawyków żywieniowych i postaw wolnych od nałogów oraz promowanie aktywności ruchowej.

W trakcie warsztatów szkoleniowych z 2017 roku, zgodnie z dziennikami zajęć, zrealizowano ćwiczenia sportowo-taneczne w wymiarze 30 godzin oraz kurs z pierwszej pomocy przedmedycznej dla początkujących w wymiarze 36 godzin. Zajęcia sportowe prowadził absolwent akademii wychowania fizycznego posiadający uprawnienia trenera drugiej klasy w piłce nożnej, a kurs z pierwszej pomocy przedmedycznej absolwent pierwszego stopnia studiów na kierunku ratownictwo medyczne. Ponadto wychowawcy wypoczynku przygotowali w wymiarze 20 godzin zajęcia aktywizujące społecznie, w tym m.in. ćwiczenia z rękodzieła, wieczór kabaretów i skeczów. Uczestnikom warsztatów szkoleniowych zorganizowano też wycieczki do Łomży, Warszawy, Mikołajek i Rucianego-Nidy. W ich trakcie odwiedzono kino oraz Stadion Narodowy, co zostało potwierdzone dowodami zakupu biletów wstępu do tych obiektów. Z wyjaśnień Koordynator projektów *Caritas* wynika ponadto, że w trakcie pobytu w Łomży zorganizowano wizytę w Straży Pożarnej, Muzeum Diecezjalnym, parku wodnym i na stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży, a w trakcie wycieczki do Warszawy zwiedzono Muzeum Powstania Warszawskiego oraz Stare Miasto.

Z kolei podczas kolonii letnich w 2018 roku absolwent studiów magisterskich na kierunku dietetyka przeprowadził warsztaty dietetyczne w wymiarze 12 godzin. Wychowawcy wypoczynku zorganizowali natomiast zajęcia sportowe w wymiarze 18 godzin, warsztaty edukacyjne i zajęcia w zakresie profilaktyki uzależnień w wymiarze 18 godzin oraz zajęcia aktywizujące społecznie w wymiarze 18 godzin, w tym m.in. zajęcia artystyczne i historyczno-patriotyczne. Uczestnikom kolonii przygotowano też wycieczki do Mikołajek i Rucianego-Nidy, gdzie skorzystano z rejsu statkiem pomiędzy tymi miejscowościami oraz do Łomży w trakcie której zorganizowano dzieciom zajęcia na basenie oraz w parku trampolin. Z wyjaśnień Koordynator projektów *Caritas* wynika, że podczas ww. wycieczek zwiedzono też Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej „Domek Pastora”, Muzeum Północno-Mazowieckie, Muzeum Hanki Bielickiej, Muzeum Diecezjalne oraz Mikołajki.

Natomiast w 2020 roku uczestnicy kolonii letnich brali udział w zajęciach z zakresu profilaktyki uzależnień przeprowadzonych w wymiarze 18 godzin przez osobę posiadającą wykształcenie w specjalności pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej. Zajęcia sportowe w wymiarze 18 godzin w ramach profilaktyki zdrowotnej na jednym turnusie prowadził instruktor rekreacji ruchowej, a pozostałych dwóch

osoby posiadające co najmniej pięcioletnie doświadczenie w prowadzeniu takich zajęć dla dzieci. Wychowawcy wypoczynku odpowiedzialni byli z kolei za organizację warsztatów dietetycznych w wymiarze 12 godzin oraz zajęć edukacyjnych w zakresie ochrony tradycji i dziedzictwa regionalnego (zajęcia artystyczne, tańce oraz piosenki polskie i ludowe) w wymiarze 18 godzin. Dodatkowo uczestnikom kolonii zorganizowano wycieczki do Łomży, Mikołajek i Rucianego-Nidy, gdzie skorzystano z rejsu statkiem. Z wyjaśnień Koordynator projektów Caritas wynika, że podczas ww. wycieczek poznano m.in. Mikołajki, Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej „Domek Pastora”, Ośrodek Wsparcia Rodziny, Muzeum Północno-Mazowieckie, Muzeum Hanki Bielickiej, Muzeum Diecezjalne oraz zorganizowano pobyt dzieci na basenie, w kinie plenerowym i studio tańca.

(akta kontroli str. 35-55, 59-219, 228-229)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Wszystkie trzy (z siedmiu) skontrolowane zadania publiczne dofinansowane przez FSUSR Caritas wykonał zgodnie z umowami na ich realizację i dofinansowanie, przestrzegając ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia ws. wypoczynku dzieci. W wymaganym stopniu zrealizowano zajęcia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej upowszechniające wiedzę w zakresie zdrowego trybu życia, kształtujące pożądane nawyki żywieniowe i postawy wolne od nałogów oraz promujące aktywność ruchową.

OBSZAR

2. Legalność i gospodarność wykorzystania środków

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wg zawartych z FSUSR umów na organizację i dofinansowanie warsztatów szkoleniowych z 2017 roku oraz kolonii letnich z 2018 i 2020 roku, całkowita wartość projektów wynosiła kolejno 329,0 tys. zł, 285,0 tys. zł oraz 380,0 tys. zł, w tym dofinansowanie z FSUSR stanowiło 262,50 tys. zł (79,8%), 225,0 tys. zł (78,9%) oraz 300,0 tys. zł (78,9%). Rzeczywiste koszty poniesione na realizację kontrolowanych zadań przez Caritas wyniosły 329,68 tys. zł, 285,0 tys. zł i 380,0 tys. zł, w tym środki przekazane przez FSUSR to 259,50 tys. zł (78,7%), 225,0 tys. zł (78,9%) oraz 297,0 tys. zł (78,2%). Niższe środki przekazane przez FSUSR w 2017 i 2020 roku wynikały z nieudokumentowania przez rodziców (opiekunów prawnych) ośmiorga dzieci pełnego ubezpieczenia w KRUS lub pobierania renty (emerytury) z KRUS, co opisano też w pkt. 1.1 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 28, 40-51, 56-62, 75-96, 116-131, 134-140, 162-185, 206-215, 220-227)

Z analizy trzech projektów poddanych kontroli wynika, że Caritas spełniał warunki ubiegania się o wsparcie z FSUSR, tj.:

- jest społeczną instytucją charytatywną Diecezji Łomżyńskiej obejmującej tereny wiejskie, co umożliwiło przyznanie Caritas dofinansowania w latach 2017–2018 w oparciu o § 2 ust. 2 Statutu FSUSR nadanym zarządzeniem nr 35 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu Funduszowi Składkowemu Ubezpieczenia Społecznego Rolników¹⁸,
- zgodnie ze statutem z 19 marca 2019 r. prowadzi działalność na rzecz rolników i członków ich rodzin, co umożliwiło przyznanie Caritas dofinansowania w 2020 roku na podstawie art. 77a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników¹⁹ obowiązującym od 1 stycznia 2019 r.

Caritas spełniał też warunki nałożone na realizatorów wypoczynku określone w ogłoszeniach FSUSR na organizację kolonii letnich w 2018 oraz 2020 roku. Na dzień składania ofert: 1] prowadził działalność przez więcej niż jeden pełny rok kalendarzowy 2] wobec Caritas nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości, nie pozostawał on w stanie likwidacji, nie podlegał zarządowi komisarycznemu, nie zawiesił swojej działalności, 3] wobec Caritas nie zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, 4] nie zalegał z opłatami wobec urzędów skarbowych i ZUS, 5] żaden z urzędujących członków organu zarządzającego Caritas nie został prawomocnie skazany za przestępstwo przekupstwa lub inne przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, lub inne

¹⁸ Dz. Urz. MRIRW Nr 30, poz. 37, ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 266. Ustawa zwana dalej ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników.

przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, lub za przestępstwo przeciwko zdrowiu lub życiu dzieci i młodzieży, a także nie był osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, skazaną za ww. przestępstwa.

(akta kontroli str. 3-27, 30, 63-71, 141-148)

Caritas był jednostką uprawnioną do organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży wskazaną w art. 92c ust. 1 pkt 3 *ustawy o systemie oświaty*. Zgodnie z Statutem jest posiadającą osobowość prawną instytucją charytatywną, niedziałającą w celu osiągnięcia zysku.

(akta kontroli str. 3-27)

2.2. *Caritas*, stosownie do postanowień umów na realizację i dofinansowanie kontrolowanych zadań, prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową projektów w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Kwoty podane przez *Caritas* w rozliczeniach wszystkich analizowanych projektów były zgodne z zapisami wyodrębnionych kont analitycznych. Zapisy na tych kontach uporządkowane były chronologicznie i systematycznie oraz umożliwiały terminowe sporządzenie rozliczeń finansowych, co spełniało wymogi art. 24 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 pkt 1 *ustawy o rachunkowości*.

(akta kontroli str. 47-58, 61-62, 116-123, 127-130, 133, 138-140, 206-215, 220-227)

W zakresie prawidłowości dokumentów księgowych i ich opisu, badaniu poddano wszystkie 70 dowodów księgowych kontrolowanych projektów na kwotę 994,68 tys. zł, w tym 28 dowodów z 2017 roku, 14 dowodów z 2018 roku oraz 28 dowodów z 2020 roku. Ich analiza wykazała, że wszystkie spełniały wymogi formalne i merytoryczne dowodów księgowych określone w art. 21 i 22 *ustawy o rachunkowości*. Oryginały tych dokumentów zostały oznaczone w sposób wskazujący ich poniesienie w ramach kontrolowanych projektów i eliminujący możliwość rozliczania wydatków z innych źródeł²⁰. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 4 umowy o dofinansowanie wyjazdowych warsztatów szkoleniowych w 2017 roku, dowody księgowe zostały sprawdzone i opisane pod względem merytorycznym ze wskazaniem numeru porozumienia i daty jego zawarcia. Z kolei dowody księgowe dotyczące organizacji wypoczynku letniego w formie kolonii opisano zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do umów o dofinansowanie zadań. Opisy oryginałów dowodów wystawionych na *Caritas* zawierały m.in.: 1] nr dowodu, którego dotyczył opis; 2] kwotę dowodu; 3] miejsce i termin realizacji wypoczynku w formie kolonii; 4] liczbę uczestników, w tym liczbę uczestników z dofinansowaniem z *FSUSR*; 5] numer i datę umowy zawartej z *FSUSR*; [6] źródło finansowania kosztu.

(akta kontroli str. 29, 40-46, 61-62, 75-93, 133, 138-140, 162-180)

2.3. Objęte kontrolą projekty zostały sfinansowane zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie warsztatów szkoleniowych oraz umowami, informacjami szczegółowymi i ofertami konkursowymi na organizację kolonii letnich w 2018 i 2020 roku, tj. wyłącznie ze środków *FSUSR* oraz środków własnych *Caritas*, w tym pochodzących z wpłat rodziców lub opiekunów prawnych uczestników kolonii letnich. *Caritas* wywiązał się przy tym z obowiązku zapewnienia innych źródeł finansowania projektów niż środki *FSUSR* w wysokości nie mniejszej niż 20% rzeczywiście poniesionych i udokumentowanych kosztów. W poszczególnych projektach środki własne *Caritas*, w tym pochodzące z wpłat rodziców lub opiekunów prawnych uczestników kolonii letnich stanowiły od 21,1% do 21,8% kosztów poniesionych na realizację zadań.

(akta kontroli str. 28, 35-46, 56-58, 61-62, 72-96, 127-129, 133, 138-140, 149-185, 220-223)

W ramach organizacji kolonii letnich w 2018 i 2020 roku *Caritas* pobierał opłaty od rodziców lub opiekunów prawnych dzieci uczestniczących w realizowanych projektach w wysokości 200,0 zł na jedno dziecko. Łączna wysokość wpłat wyniosła kolejno 60,0 tys. zł (300 uczestników) i 80,0 tys. zł (400 uczestników). W obu przypadkach wpłaty te były zaplanowane w budżetach projektów i zostały przeznaczone na ich realizację, zgodnie z informacjami szczegółowymi kolonii letnich z 2018 i 2020 roku. Stosownie też do art. 14 ust. 1 pkt 6 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego*

²⁰ *Caritas* w terminach realizacji skontrolowanych zadań sfinansowanych z *FSUSR*, nie realizował innych projektów o podobnym charakterze.

o wolontariacie²¹, Caritas w składanych ofertach konkursowych wskazał warunek odpłatności za udział w projekcie oraz wysokość wpłat.

(akta kontroli str. 59, 61-62, 94-96, 131, 133, 134-135, 138-140, 181-185)

2.4. Zgodnie z zawartymi umowami na organizację wyjazdowych warsztatów szkoleniowych w 2017 roku oraz organizację wypoczynku letniego w formie kolonii w 2018 i 2020 roku, po zakończeniu realizacji zadań Caritas wywiązał się z obowiązku przedłożenia FSUSR wymaganych dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia dofinansowania, w tym m.in. dowodów księgowych związanych z organizacją wyjazdowych warsztatów szkoleniowych i kolonii, potwierdzenia przelewów środków finansowych, specyfikacji poniesionych kosztów kolonii oraz sprawozdania finansowego z realizacji warsztatów szkoleniowych.

Kontrolę prawidłowości rozliczania kosztów dotowanych zadań przeprowadzono na podstawie badania wszystkich dowodów księgowych kontrolowanych projektów. Analiza dokumentacji wykazała, że poniesione wydatki dotyczyły działań związanych z organizacją wyjazdowych warsztatów szkoleniowych w 2017 roku oraz wypoczynku letniego w formie kolonii w 2018 i 2020 roku. Spełniały też warunki kwalifikowalności określone w umowach zawartych z FSUSR, tj. obejmowały: 1] zakwaterowanie i całodzienne wyżywienie (875,6 tys. zł), 2] opłaty za instruktorów prowadzących zajęcia w ramach programów promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej (22,42 tys. zł), 3] sprzęt sportowy i materiały biurowe zakupione na potrzeby warsztatów szkoleniowych z 2017 roku (5,15 tys. zł), 4] bilety wstępu do kina, na Stadion Narodowy, do basenu, do parku trampolin i na statek (49,7 tys. zł), 5] transport do i z miejsca wypoczynku oraz w trakcie wycieczek turystyczno-krajoznawczych 37,64 tys. zł), 6] ubezpieczenie kadry pedagogicznej oraz uczestników powyżej 16. roku życia (0,17 tys. zł), 7] opiekę medyczną pielęgniarki i ratownika wodnego w 2020 roku (2,5 tys. zł), 8] dodatkową pomoc (obsługę uczestników) w trakcie rejsu statkiem w 2020 roku (1,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 40-51, 61-62, 75-96, 116-123, 133, 136-137, 162-185, 206-215)

2.5. W zakresie zlecenia realizacji zadań podmiotom zewnętrznym analizie poddano największe kwotowo wydatki związane z organizacją kontrolowanych zadań, tj. zakwaterowania z wyżywieniem w ośrodku „Caritas Bliźnim” w Ptakach oraz transportu. Ich analiza wykazała, że ceny tych usług nie odbiegały od wartości rynkowych i w przypadku kolonii letnich zgodne były z informacjami szczegółowymi. Koszty zakwaterowania z wyżywieniem uczestników w trakcie wyjazdowych warsztatów szkoleniowych w 2017 roku (11 dni) oraz kolonii w 2018 roku (11 dni) i 2020 roku (dziewięć dni) wyniosły kolejno 280,0 tys. zł, 246,0 tys. zł oraz 328,0 tys. zł, tj. w przeliczeniu na jednego uczestnika 800,0 zł w 2017 roku oraz 820,0 zł w 2018 i 2020 roku. Z kolei koszty transportu dzieci kształtowały się na poziomie 13,64 tys. zł w 2017 roku oraz po 12,0 tys. zł w 2018 i 2020 roku, tj. w przeliczeniu na jeden kilometr 3,78 zł w 2017 roku oraz 4,0 zł w 2018 i 2020 roku. Zgodnie z zapisami konkursów ofert na organizację wypoczynku letniego w formie kolonii w 2018 i 2020 roku, koszty transportu dzieci nie przekroczyły 20,0% wartości rzeczywiście udzielonego dofinansowania, w tym 20,0% dofinansowania na dany turnus. Stanowiły one od 4,0% do 5,3% wartości udzielonego dofinansowania.

(akta kontroli str. 59-62, 131-140, 116-123, 206-215)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Caritas spełniał warunki ubiegania się o dofinansowanie z FSUSR oraz wymagania dotyczące realizacji kontrolowanych zadań. Właściwie prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową projektów zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości oraz prawidłowo opisywał dowody księgowe. Zadania zostały sfinansowane we właściwy sposób. Caritas wywiązał się z obowiązku przedłożenia FSUSR dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia dofinansowania, a pokryte przez FSUSR wydatki spełniały wymogi kwalifikowalności. Zostały też poniesione w wysokości nie odbiegających od wartości

²¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.

rynkowych, co ustalono na podstawie kosztów zakwaterowania z wyżywieniem oraz transportu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Białystok, dnia 13 lipca 2021 r.

Kontroler:
Marcin Kiersnowski
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

p. o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Agata Ciupa

.....
podpis